

Materiální podmínky domácností

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2010, v10-01</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>2010</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 18 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1074</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>EU.33, EU.34</i>
Zveřejněno dne:	<i>8. února 2010</i>
Zpracovala:	<i>Gabriela Šamanová</i>

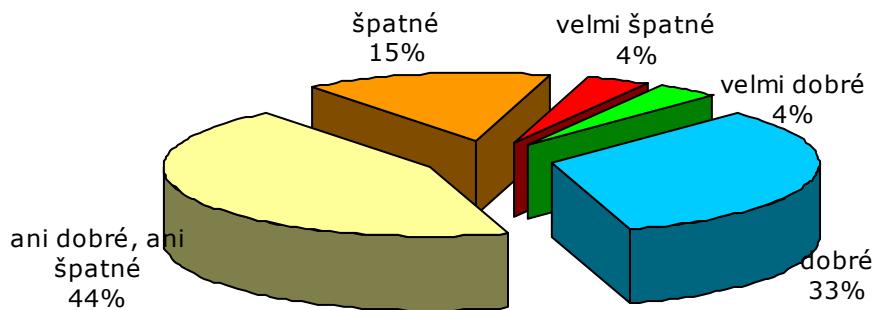
Součástí ekonomického bloku lednového šetření Centra pro výzkum veřejného mínění byly otázky mapující materiální životní podmínky českých domácností.

V souboru dotázaných převážili lidé, kteří materiální podmínky své domácnosti nepovažují ani za dobré, ani za špatné – tuto možnost odpovědi zvolilo 44 % oslovených občanů. Pozitivní hodnocení pak uvedlo více lidí než negativní – 33 % považuje materiální podmínky své domácnosti za dobré a 4 % za velmi dobré, na druhé straně špatné podmínky má podle svého přesvědčení 15 % a velmi špatné 4 % účastníků výzkumu (viz graf 1).¹

¹ Znění otázky: „Jak byste hodnotil současné materiální životní podmínky Vaší domácnosti? a) velmi dobré, b) dobré, c) ani dobré, ani špatné, d) špatné, e) velmi špatné.“

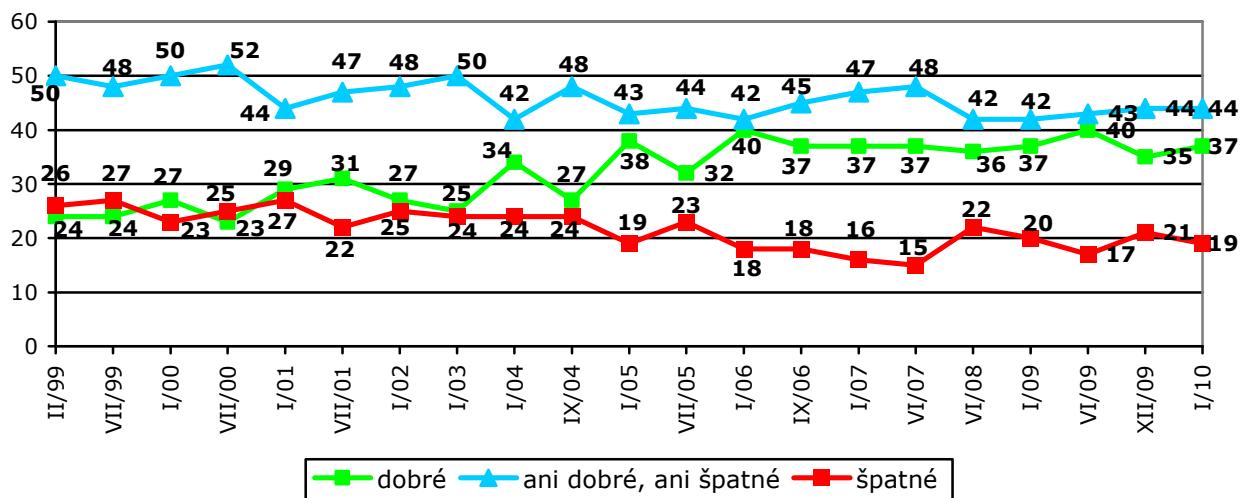
Graf 1: Hodnocení současných materiálních podmínek domácnosti

Pozn.: Odpověď „neví“ uvedlo po zaokrouhlení 0 % dotázaných.

Graf 2 zobrazuje vývoj hodnocení materiálních životních podmínek českých domácností od konce devadesátých let. Oproti několika předcházejícím šetřením nebyla v současném hodnocení zaznamenána žádná změna přesahující rámec statistické odchylinky a lze tudíž konstatovat, že současná ekonomická krize prozatím na domácnosti plošně příliš nedolehlala. Nůžky, které se vytvořily mezi pozitivním a negativním hodnocením na přelomu tisíciletí, zůstávají stále rozevřené.

Graf 2: Hodnocení současných materiálních podmínek domácnosti (v %)

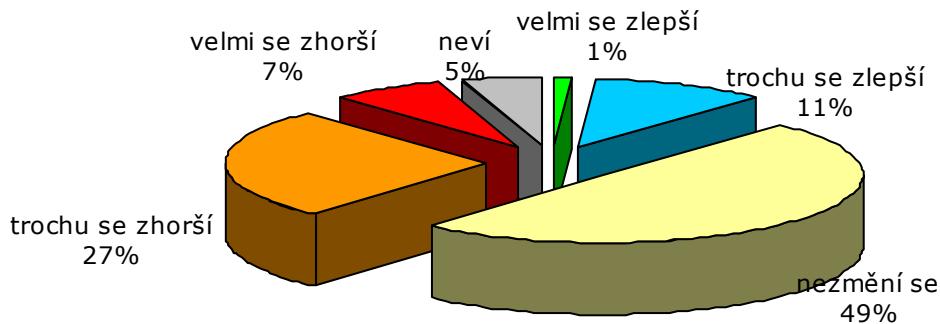

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“, kategorie „dobre“ zahrnuje součet podílů „velmi dobré“ a „dobre“, kategorie „špatné“ je součtem podílů „špatné“ a „velmi špatné“.

Z podrobnější analýzy vyplynulo, že hodnocení materiálních životních podmínek zcela logicky statisticky významně závisí na subjektivním hodnocení životní úrovně. Lépe je hodnotí absolventi vysokých škol nebo středních škol s maturitou, podnikatelé a živnostníci, vysoce kvalifikovaní odborní a vedoucí pracovníci, studenti a stoupenci ODS. Naopak hůře materiální životní podmínky svých domácností vidí lidé nad 60 let, respondenti se základním či středním nematuritním vzděláním, důchodci, nezaměstnaní, lidé pracující v dělnických profesích a voliči KSČM či ČSSD, případně nevoliči.

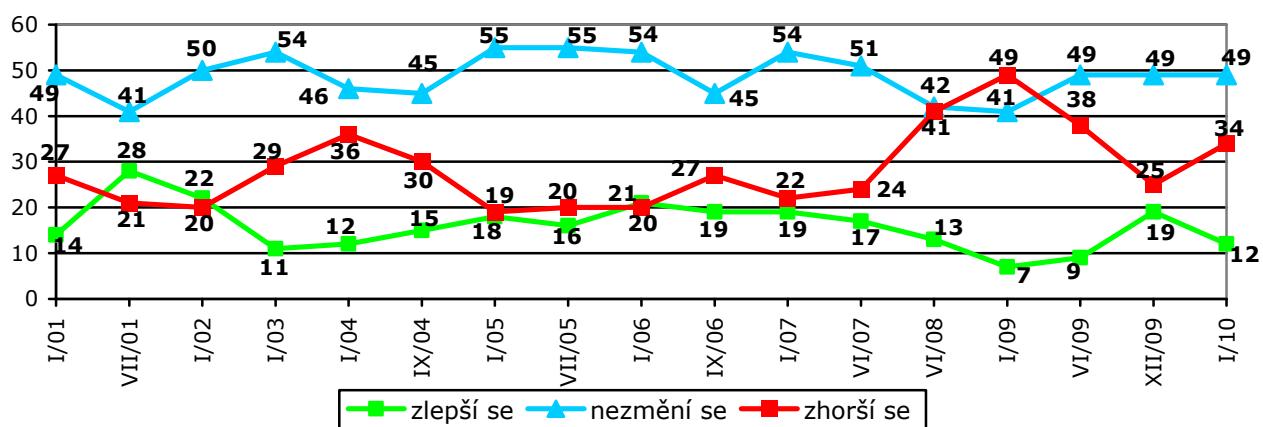
Další otázkou bylo zjišťováno, jak se podle dotázaných budou materiální životní podmínky jejich domácností vyvijet v nejbližší době.²

Graf 3: Očekávaný vývoj materiálních podmínek domácnosti

Zlepšení materiálních životních podmínek své domácnosti v roce 2010 očekává 12 % dotázaných (v součtu odpovědí „velmi se zlepší“ 1 % a „trochu se zlepší“ 11 %), zhoršení pak předpokládá 34 % dotázaných („velmi se zhorší“ 7 % a „trochu se zhorší“ 27 %). Téměř polovina účastníků výzkumu se domnívá, že se materiální podmínky jejich domácnosti v roce 2010 nezmění (viz graf 3).

Graf 4: Očekávaný vývoj materiálních podmínek domácnosti (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“. Kategorie „zlepší se“ je součtem podílů „velmi se zlepší“ a „trochu se zlepší“, kategorie „zhorší se“ je součtem podílů „trochu se zhorší“ a „velmi se zhorší“.

Z grafu 4 můžeme vyčíst, že nepříznivá očekávání ohledně dalšího vývoje materiálních životních podmínek domácnosti zřetelně převažují nad příznivými, což lze chápat jako projev pesimismu vyvolaného současnou ekonomickou krizí, ale že zároveň jsou stávající očekávání o něco lepší, než byla počátkem roku 2009, což může být důsledek právě toho, že krizi české domácnosti nijak citelně nepocítily a že v médiích se objevují zmínky o konci recese.

Očekávání budoucího vývoje souvisí s aktuálním hodnocením, když zhoršení situace předpokládají zejména lidé, kteří materiální životní podmínky své domácnosti hodnotí negativně.

² Znění otázky: „Myslíte si, že se v tomto roce Vaše materiální životní podmínky a) velmi zlepší, b) trochu se zlepší, c) nezmění se, d) trochu se zhorší, e) velmi se zhorší.“